

Programación didáctica do Departamento de RELIXIÓN CATÓLICA

Curso 2009 —2010
IES As Telleiras

Membros do departamento:	Sinaturas:
(Xefe do departamento): Consuelo Juncal Rodríguez	

Índice:

Índice:

1.- Relixión Católica.....	5
1.1. COMPETENCIAS BASICAS.....	5
1.1.1. OBXECTIVOS 1º ESO	6
1.1.2. CONTIDOS.....	7
1.1.2.1 Competencias Básicas por tema:.....	9
1.1.3. Contidos mínimos	10
1.1.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	10
1.1.5. Metodoloxía didáctica	11
1.1.6. Procedemento de avaliación.....	11
1.1.7. Actividades de recuperación	12
1.1.8. Contribución ao Proxecto Lector	12
1.1.9. Contribución ao PLAN de Integración das TICs	12
1.1.10. Materiais e recursos didácticos	13
1.1.11. Actividades complementarias e extraescolares	13
1.1.12. Medidas de atención á diversidade	13
1.1.12.1 Diversificación curricular.....	14
1.1.12.2 Adaptación curricular.....	14
1.2. 2º DE ESO.....	14
1.2.1. OBXECTIVOS XERAIS	14
1.2.2. CONTIDOS.....	15
1.2.2.1 Competencias Básicas por tema:.....	16
1.2.3. Contidos mínimos	17
1.2.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	17
1.2.5. Metodoloxía didáctica	17
1.2.6. Procedemento de avaliación.....	18
1.2.7. Actividades de recuperación	18
1.2.8. Contribución ao Proxecto Lector	18
1.2.9. Contribución ao Plan de Integración das TICs	18
1.2.10. Materiais e recursos didácticos	19
1.2.11. Actividades complementarias e extraescolares	19
1.2.12. Medidas de atención á diversidade	19
1.2.12.1 Diversificación curricular.....	19
1.2.12.2 Adaptación curricular.....	19
1.3. 3º DA ESO	20
1.3.1. OBXECTIVOS	20
1.3.2. CONTIDOS	20
1.3.2.1 Competencias Básicas por tema:.....	22
1.3.3. Contidos mínimos	23
1.3.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	23
1.3.5. Metodoloxía didáctica	23
1.3.6. Procedemento de avaliación.....	24
1.3.7. Actividades de recuperación	24
1.3.8. Contribución ao Proxecto Lector	24
1.3.9. Materiais e recursos didácticos	25

1.3.10. Actividades complementarias e extraescolares	25
1.3.11. Medidas de atención á diversidade	25
1.3.11.1 Diversificación curricular.....	25
1.3.11.2 Adaptación curricular.....	25
1.4. 4º DE ESO.....	25
1.4.1. OBXECTIVOS	25
1.4.2. CONTIDOS.....	26
1.4.2.1 Competencias Básicas por tema:.....	28
1.4.3. Contidos mínimos	29
1.4.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	29
1.4.5. Metodoloxía didáctica	29
1.4.6. Procedemento de avaliación.....	30
1.4.7. Actividades de recuperación	30
1.4.8. Contribución ao Plan de Integración das TICs	30
1.4.9. Materiais e recursos didácticos	30
1.4.10. Actividades complementarias e extraescolares	30
1.4.11. Medidas de atención á diversidade	31
1.4.11.1 Diversificación curricular.....	31
Adaptación curricular.....	31
1.5. 1º DE BACHARELATO.....	31
1.5.1. OBXECTIVOS	31
1.5.2. CONTIDOS.....	32
1.5.3. Contidos mínimos	33
1.5.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	34
1.5.5. Metodoloxía	35
1.5.6. A metodoloxía ha de ser activa, para que o alumno poida adquirir coñecementos a partir da experiencia, que esta en a base da pedagogía relixiosa, observando a contorna e a realidade, descubriendo as posibilidades para unha mellora do ser humano e do seu ambiente, relacionada esta metodoloxía con as características cognitivas dos alumnos.....	35
1.5.7. Procedemento de avaliación.....	35
1.5.8. Actividades de recuperación	35
1.5.9. Contribución ao Proxecto Lector	36
1.5.10. Contribución ao Plan de Integración das TICs	36
1.5.11. Materiais e recursos didácticos	36
1.5.12. Actividades complementarias e extraescolares	36
1.5.13. Medidas de atención á diversidade	37
1.6. 2º Bacharelato.....	38
1.6.1. Obxectivos.....	38
1.6.2. Contidos	38
1.6.2.1 Conceptuais	39
1.6.2.2 Procedementais	39
1.6.2.3 Actitudinais	39
1.6.3. Contidos mínimos	40
1.6.4. Criterio de avaliación	40
1.6.5. Metodoloxía didáctica	40
1.6.6. Procedemento de avaliación.....	41
1.6.7. Actividades de recuperación	41
1.6.8. Materiais e recursos didácticos	41
1.6.9. Actividades complementarias e extraescolares	41
2.- Criterios para avaliar a programación.....	43

1.- Relixión Católica

1.1. COMPETENCIAS BASICAS

O ensino relixioso contribúe á calidade de .educación que preconiza a LOE desde a .proposta .e desenvolvemento duns coñecementos, valores e actitudes que conforman o seu propio currículo, facilitando unha .proposta de sentido ultimo para a súa vida, que fan posible unha convivencia libre, pacífica e solidaria.

As propostas do ensino relixioso católica, constitúen en se mesmas unha cosmovisión do mundo, da vida .e do ser humano que fan posible a formación integral.

As achegas deste ensino conforman un xeito de ser e de vivir no mundo, de tal xeito que os principios e valores e actitudes que xera axudan ao alumnado a situarse .lucidamente ante a tradición cultural, a coñecer e ofrecer os elementos básicos do cristianismo e inserirse críticamente na sociedade.

O carácter integrador da materia de Relixión Católica, fai que a súa aprendizaxe contribúa á adquisición das competencias básicas, a saber:

-A materia de Relixión Católica contribúe á adquisición da competencia en -Comunicación lingüística, posto que propón a utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, como instrumento de aprendizaxe e como instrumento de regulación de condutas e emocións.

Ademais mediante as súas propostas de traballo, as súas actividades e os seus recursos fomenta escóitaa e a conversación dun xeito consciente, dos principais tipos de interacción verbal, a comprensión e a comunicación, promovendo o feito de saber verbalizar conceptos, explicar ideas, redactar un escrito e expor un argumento.

Para iso potenciábase todo coñecemento da linguaxe, neste caso coa adquisición do vocabulario, que se aplicase en todas as unidades didácticas, ao longo da programación.

-A materia de Relixión C. contribúe á adquisición da Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico, xa que as súas formulacións buscan sempre que o alumno saiba interactuar co mundo físico, aprenda a interpretar os sucesos e predicir as súas consecuencias e perciba adecuadamente o espazo físico no que se desenvolve a vida e a actividade humana.

Ademais subliña a importancia que ten ser consciente da importancia do uso responsable dos recursos naturais, apoiando e dando sentido ás habilidades e destrezas relacionadas coa ecoloxía, valorando e fomentando o coidado da natureza.

-Competencia do tratamento da información e competencia dixital

A materia de Relixión C. promove que os alumnos saiban buscar, obter, procesar e comunicar a información, utilizando as técnicas e estratexias diversas e dominar o uso das Tics, que xa comezamos o curso anterior neste centro, como apoio do traballo, e que constitúen tamén competencias importantes fomentadas por esta materia, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación como instrumento de traballo intelectual para informarse, aprender e comunicarse.

-Tamén a materia de Relixión C. contribúe á adquisición da competencia social e cidadá, xa que promove a que os alumnos coñezan a realidade social, o seu pasado histórico e os seus problemas, e saiban vivir en sociedade, comprender a realidade social do mundo no que viven e exercer a cidadanía democrática., ademais de buscar que os alumnos sexan capaces de porse no lugar do outro, aceptar as diferenzas , ser tolerantes e respectar os valores, as crenzas, as culturas e a historia persoal e colectiva dos outros que non pensan igual , saber convivir e facelo dun modo

Comprometidos cos valores aceptados de forma universal, así se establecerá neste contexto o fundamento e jerarquía de valores e virtudes capaces de educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno, ao longo da programación establecida, de ahí que se lles esixa as mínimas

exixencias éticas de convivencia, participación, coñecemento das situacións de discriminación e inxustiza. Os valores do respecto

caridade, xustiza, non violencia, compromiso e participación teñen as súas referencias cristiás no amor, a fraternidad, a xustiza, o perdón, a doazón de se mesmo, a entrega a favor dos que mais necesitan, para o que se establecerán debates no aula onde as súas análises críticas contribúen á súa formación nos valores democráticos e cívicos .

- Contribúe á adquisición da competencia cultural e artística, xa que promove que os alumnos saiban apreciar, comprender e valorar críticamente diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilizando a cultura e a arte como fonte de goce e enriquecemento persoal e saiban apreciar a expresión de ideas, experiencias e sentimentos de xeito creativo.

Para iso preséntase na Relixión que o feito relixioso esta presente na cultura dos pobos, en a súa historia. Sábese que a maduración da personalidade humana realízase dentro da tradición cultural da contorna, onde crece e susténtase, e en dialogo coa cultura, dáse aprecio á propia cultura e a estímoo das tradicións culturais, que se estudasen en cada caso, estudando e valorando ese potencial cultural como é o coñecemento noutras relixións, que se abarca na programación desta materia.

-Contribúe á adquisición da competencia para aprender a aprender, xa que promove que os alumnos sexan capaces de iniciarse na aprendizaxe e continuo de xeito autónomo, que saiban desenvolverse ante as incertezas, admitir diversidade de respostas posibles ante un mesmo problema, sendo conscientes do que se sabe e do que queda por aprender e saber como se aprende e como se xestionan os diferentes procesos de aprendizaxe, para o que se establecen na programación os traballos en equipo ,e así axudase ao alumno a ser protagonista da súa propia aprendizaxe e lévalle a ter un referente segundo as súas conviccións, en procura da verdade e do ben .

-A materia de Relixión C. contribúe á adquisición da competencia da autonomía e iniciativa persoal, xa que promove que os seus alumnos saiban optar con criterio propio, saiban levar adelante as iniciativas necesarias para desenvolver e facerse responsables das propias opcións e adquiren a capacidade necesaria para enfrontarse aos problemas. É finalidade fundamental do quefacer da escola que os alumnos e alumnas descubran a súa identidade persoal, pero isto non será posible sen unha apertura ao significado ultimo e global da súa existencia, para o que se atenderá á forma de coñecerse a se mesmo, a súa dignidade e así se traballase na programación establecida e poida realizar o seu proxecto de vida como persoa, potenciando a autonomía en cada caso necesaria para crear as actitudes que favorecen a inserción social do alumnado.

Ademais a materia de Relixión C. busca que os alumnos adquiren valores como a dignidade a liberdade, a autoestima, a seguridade dun mesmo , e sexan capaces de transformar as ideas en actos, de xerar ideas novas e posúan as calidades da autonomía, autoestima, perseveranza, responsabilidade , autocrítica e capacidade de dialogo e traballo en equipos.

Os contidos desta materia dan a oportunidade de contribuír ao desenvolvemento persoal do alumnado favorecendo a inserción social etrataranse por cursos e unidades o temas a o longo da programacion .

1.1.1. OBXECTIVOS 1º ESO

De acordo co novo currículo de Relixión Católica y para o curso 2009 – 2010 os obxectivos en la LOE, defínense para o conxunto da atapa por cursos e serían :

1- Coñecer e interpretar os distintos elementos que conforman o fenómeno relixioso e a súa expresión histórica, como base de comprensión das distintas relixións

2- Razoar as respostas que as grandes relixions dan as respostas do ser human sobre a concepcion do home e su destino ultimo

3-Coñecer a Biblia na súa orixe, estrutura, finalidade e interpretación necesaria en relación coa historia e experiencia relixiosa de Israel e como expresión da revelación de Divos Pai aos homes.

4- Coñecer os contidos do Cristianismo que fundamentan a concepción do ser humano creado por Deus e destinado a ser fillo seu

5- Identificar a Xesucristo como Fillo de Deus, salvador encarnado entre os homes, mediante o coñecemento e análise da súa mensaxe, a súa vida e a súa presenza polo Espirita Santo.

6-Analizar e valorar o sentido e finalidade da Igrexa en canto realización institucional do servizo de humanización. E salvación que Cristo ofrece ao ser humano e descubrir a súa achega aos procesos mais importantes da historia española e europea.

7- Coñecer e valorar a resposta dos creyentes a o mensaxee acontecemento cristian que realízase na igrexa

8- Comprender e distinguir a acción salvadora de Cristo e o carácter celebrativo de cada un dos Sacramentos.

9-Descubrir os fundamentos racionais e relevados que xustifican o ensino moral da igrexa católica e orientan a relación do home con Deus, consigo mesmo, cos outros e co mundo.

10- Analizar as esixencias e compromisos dos cristiáns na súa relación con Deus, consigo mesmo e cos demais, relacionándoos con outras opcións presentes na sociedade e nas grandes relixións.

11- Recoñecer e valorar os hitos mais importantes da fe cristia na Hº da igrexa , nas grandes obras da cultura e sus festas, condiderando tamen as aportacios das outras relixions

12- Analizar os principios que fundamentan a fe cristia na vida etrena , valorando criticamente a proposta das grandes relixions

1.1.2. CONTIDOS

De acordo co novo currículo y para este ano 2009 – 2010 , os contidos para 1º de ESO son:

1--O ser humano primitiva fronte ao medio, a morte e o mais alá. O sentido dos cultos funerarios e os ritos sacrificiales .Referencia a obj.nº 1

2--Os relatos míticos sobre o home e Deus nas relixións xa desaparecidas Mesopotámica Exipto, Grecia e Roma . Referencia a obj.nº1

3--A multiplicidad dos deuses no Hinduismo. O seu sentido sacral da vida e presenza de Deus .Referencia a obj.nº 2

4--Divos Pai creador, misericordioso e providente. Concepción cristiá da vida. Referncia a obj.nº 4--

-Ordenación da actividade humana ao ben da creació, el ser human fronte a o medio, a morte e o mas alla. O sentido dos cultos e os ritos Referencia a obj.nº 12 .

5--O ser humano creado por Deus. Unidade corpo e espírito. O home, fillo de DeusReferencia a obj.nº 4

6--O home rompe con Deus polo pecado. A súa rectificación e perfeccionamento en Cristo. A dor e a morte. R eferncia a obj.nº 5

7--Divos revélase en Xesucristo. A salvación e a redención de Xesucristo. A resurrección e a vida eterna.Referencia a obj.nº 5

8--Sentido e significado dalgúns nomes de Cristo no Novo Testamento .Referencia a obj.nº 3

9--Reino de Deus e Igrexa. Significado, realización e transcendenciaReferencia a obj. Nº 6

10--As Bienaventuranzas, anuncio gozoso de Deus e o seu reinado. Seguimento e identificación con Xesucristo.Referencia a obj.nº 5

11--A vida como proxecto persoal. A dignidade da persoa. A persoa humana principal preocupación da igrexa. A moral do amor.Referencia a obj.nº 9

12--Sentido e finalidade básica da sexualidade. Valor integrador da sexualidade como don de Deus. Respecto e valoración de ambos os sexos.Referencia a obj.nº 9

13 -O sacramento do matrimonio e a súa moral. Responsabilidade educativa da familia. O divorcio e a súa problemática.Referencia a obj.nº 8

14--A moralidade dos actos no Cristianismo e a súa relación coa proposta moral do Budismo (sentido da felicidade) e do Islam (valor moral das súas obras)Referencia a obj.nº 10

15--A Virxe Maria como modelo de crente.Referencia a obj.nº 10

1.1.2.1 Competencias Básicas por tema:

		TEMAS											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
COMPE TENCI AS	1	X	X			X							
	2												
	3	X	X	X	X			X	X				
	4												
	5	X					X	X		X	X		
	6	X											
	7				X			X	X	X			
	8			X		X		X			X		

Competencias: 1.- Competencia en comunicación lingüística. 2.- Competencia matemática. 3.- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico. 4.- Tratamento da información e competencia dixital. 5.- Competencia social e cidadá. 6.- Competencia cultural e artística. 7.- Competencia para aprender a aprender. 8.- Autonomía e iniciativa persoal.

1.1.3. Contidos mínimos

Descubrir en que consiste o compromiso cristián para consigo mesmo e para cos demás.

Alcanzar de forma unipersonal o coñecemento do seu vocación, como persona para ser alguén e facer algo importante para a súa vida, coñecendo a mensaxe de Jesús.

Ter coñecemento dos elementos máis característicos do Hinduismo e do Budismo

Saber definir as relixións tradicionais

Distinguir as relixións monoteístas

Coñecer o Decálogo de Asís en relación cos Dereitos Humanos

Saber relacionar o tema da Creación coa lectura da Biblia: A liberdade como elemento indispensable no ser humano

Identificar os elementos fundamentais dos relatos da infancia de Jesús.

Saber de forma sintetizada a mensaxe evangélica sobre o reino de Deus, con algunha parábola que se poida descubrir o seu valor humanizador.

Coñecer a importancia da Cea Eucarística e da Pascua.

Alcanzar os coñecementos para descubrir o sentido da vida, dando a súa importancia ao amor e a amizade.

Definir os conceptos máis elementais de familia, matrimonio e matrimonio cristián.

Coñecer algúns datos evangélicos no patrimonio cultural sobre María, nai de Jesús.

1.1.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

De acordo co novo currículo y para o curso 2009 -2010 , os criterios de Avaliación para 1º da ESO serán:

1--Sinalar os elementos das relixións primitivas que teñan algunha relación coa cultura relixiosa actual.

2--Establecer distincións entre os relatos míticos da antigüidade e a Revelación de Deus no Cristianismo.

3--Formular a concepción do home no cristianismo, e as súas consecuencias na fundamentación dos seus dereitos e deberes.

4--Explicar a orixe e sentido do mundo e da vida, como froito do desígnio amoroso, misericordioso e providente de Deus Pai.

5--Saber relacionar a Xesucristo coas expectativas do Antigo Testamento

6--Saber razoar o sentido da salvación do pecado e da morte que Xesucristo outorga ao crente

7--Recoñecer a mensaxe do Reino e as Bienaventuranzas como proxecto de vida do cristián que se identifica con Xesucristo e saber aplicar á igrexa as parábolas do Reino.

8--Razoar os principios e valores que fundamentan a moral cristiá, aplicándoos especialmente á problemática actual sobre a vida.

9--Saber dar razóns do valor da sexualidade como don de Deus e colaboración coa creación e saber aplicar os fundamentos da moral cristiá á vida sexual.

10--Extraer do sacramento do matrimonio os valores da entrega total, o compromiso, a fidelidade e o sentido da procreación.

11--Comparar o sentido da felicidade, os medios para alcanzala e a proposta moral no Budismo, o Cristianismo, e o Islam.

1.1.5. Metodoloxía didáctica

Consideramos os principios basicos como os seguintes :

Partir do nivel do alumno, das suas posibilidades de razoamento e aprendizaxe que as suas capacidades lle dan .

Asegurar a construción de aprendizaxes significativos, e intentar construír educativamente falando sobre a base que o alumno xa ten ,partindo da experiencia , que esta en a base da pedagogía relixiosa observando a entorno e a realidade, descubrindo as posibilidades que ofrecen os criterios evanxelicos para unha mellora do ser human e de seu ambiente, relacionada esta metodoloxía con a súa propia actividade

Posibilitar o aprendizaxe dos alumnos e alumnas por si mesmos, que o alumno sexa capaz de aprender a aprender ,sendo el o protagonista do proceso de aprendizaxe,co a súa propia actividade, apostando por una enseñanza relixiosa escolar , onde se valora a capacidade da memoria, pero sempre de forma comprensiva Partir do mas concreto para cegar o mais lexano

Interactuar dunha maneira libre e o mais amistosa posible o profesor exerce o papel de guía,, de maneira que este sexa quen no so teña que dirixir a persoa, o aprendizaxe potenciando mayor amplitude sobre o linguaxe relixioso basico, sen descuidar a capacitación de fixar conceptos e contados fundamentais, unha vez explicados e tamen entendidos.

Para que todo isto se leve a bo termino , plantearemos unha metodoloxía que requira en todo momento a participación activa do alumno , reducíndose o minimo as leccións magistrais nas diferentes Unidades Didacticas. Tamen serán utilizadas as novas tecnoloxías no proceso de aprendizaxe

1.1.6. Procedemento de avaliación

Partiremos dunha avaliación inicial, na que observaremos o estado no que se apota o alumno, e posteriormente faremos unha avaliación continuada onde se analizará o progreso dos alumnos , e unha avaliación final ou sumativa.

De todos os xeitos ,farase o 50% en base a o comportamento e atención na clase e outro 50% dacordo con a programación establecida sobre os contidos da mesma .

Dado o carácter da asignatura, ., entendemos que o carácter cuantitativo do contexto académico no que nos atopamos require que o alumno sexa calificado cuantitativamente e seguindo a normativa vixente

1.1.7. Actividades de recuperación

Os alumnos deste curso comienzan unha etapa académica nova, atrás queda os outros estudos, onde poideron adquirir ou non unos elementais coñecementos da síntesis cristián, polo tanto non só poden consolidar o aprendido senón ampliar o campo do coñecemento, por iso trátase de valorar a vista do alumnado, as necesidades das actividades que van a ter da recuperación que fose necesaria levar a cabo.

1.1.8. Contribución ao Proxecto Lector

Partindo do Real Decreto sobre as ensinanzas para a ESO, a lectura constitúe un factor primordial para o desenvolvemento das Competencias Básicas e son os centros os que deben garantir na práctica docente en todas as materias un tempo adicado a ela, a materia de Religión Católica tamén ten a súa aportación neste apartado, por iso no primeiro

curso da ESO, o seminario de Religión, contribúe con a lectura do libro sobre medio ambiente, titulado Los Tres Secretos facendo, os minutos da lectura por parte de todos os alumnos, na hora lectiva na aula, isto no primeiro trimestre e os seguintes tamén elegiranse os títulos dos libros correspondentes, colaborando de este xeito a programa do proxecto lector do centro.

1.1.9. Contribución ao PLAN de Integración das TICs

programación, sempre que a programación das distintas Unidades Didácticas o requiran segundo a dispoñibilidade das aulas, xa que a materia de Religión tamén integra a utilización das TICs para informar, aprender e comunicarse.

Busca, obtén e analiza información sobre a realidade relixiosa, a procesa, e transforma en coñecemento.

O uso das TICs na esta área, utilízase como instrumento de traballo intelectual que transmite e xenera información e coñecemento. O uso das TICs e os seus linguaxes vese reforzado por a súa aplicación nos diversos contidos da área e facilita valorar, avaliar, e contrastar o adquirido, aportando a persoa autonomía, sentido crítico e reflexivo a hora de tratar e usar a información de un xeito responsable.

1.1.10. Materiais e recursos didácticos

1- Resulta imprescindible, para todo alumn , teña no solo o libro de texto sino tamen a Biblia, no formato que sexa, así como tamen o seu propio caderno da materia , so para a asignatura de Relixion Catolica, xa que dito caderno se valorara cada avaliacion, como seguimento do traballo na aula .

- 1.- Utilízase como libro de texto o da editorial SM., Relixión Católica de 1º de ESO,,Proyecto Emaus adaptado ao novo Currículo, medios audiovisuais, películas que teñen relación coa programación correspondente a cada Unidade didáctica sinalando que se consideran como unidades de apoio para o adecuado desenvolvemento e comprensión dos contidos, como por exemplo Gandhi, que tratase neste curso con o video así.como As grandes Relixions no mundo , video moi posiblemente imprescindible para a mellor retencion da Unidade D. 2 , e A Creacion .
- 2.- Documentación fotocopiabile,por este curso tratarase de comentar algúns dos textos da Gaudium et Spes , correspondente ao seu nivel de traballo dentro do aula, mapas específicos de Palestina e utilización da Biblia, navegando coas novas tecnoloxías utilizando xa para iso a sala de informática solicitando información sobre as etapas do desenvolvemento, para ampliar os contidos .Utilizásense temas de audición e debate nalgúns unidades ,nas que se poida colaborar así, ao desenvolvemento do tema .Escenificación dalgunhas pasaxes bíblicas, que axuden a descubrir a liberdade e responsabilidade dos seres humanos.
- 3.- Leranse os libros adaptados ao nivel, procurando contribuír así ao plan lector do centro É indispensable a Biblia de cada alumno para alcanzar os obxectivos propostos en todos os curso da ESO. Utilízanse as Tics, neste curso.

1.1.11. Actividades complementarias e extraescolares

Engadiranse o calendario do centro, previa autorización da dirección , cando se prevea e concrete as actividades nas que é factible acudir, xa por lo de pronto , os alumnos matriculados nesta materia de Relixion Catolica, acuden sempre con os alumnos do centro a todas as actividades programadas , con os seus compañeiros da materia alternativa sin distinción , van con su grupo de referencia a todas actividades que se programan no centro, salvo algunha excepción, si fora preciso.

Ainda se esta preparando a visita que se poda facer a algunha exposición das ONGS , visitas a nivel local

.

1.1.12. Medidas de atención á diversidade

De existir algun alumnado con altas capacidades ou con dificultades ou problemas de aprendizaxe por motivos motorices, sensoriais, de desenvolvemento ou socioculturais, serán atendidos polo profesorado específico. Dependendo de cada caso, levase a cabo unha atención individualizada(Reforzos educativos e Adaptacións curriculares) ou eláboranse programas específicos de intervención , con materiais dos temas xa tratados de diferentes modos e as adaptacións realízanse buscando o máximo desenvolvemento posible das Competencias Básicas

1.1.12.1 Diversificación curricular

Se trata de levar a cabo con o gabinete do centro no caso de necesidade

1.1.12.2 Adaptación curricular

Contemplase a necesidade na medida das capacidades do alumno .

1.2. 2º DE ESO.

1.2.1. OBXECTIVOS XERAIS

- 1- Descubrir que as persoas somos interioridade e exterioridade e coñecer o seus elementos
- 2- Interesarse por o feito relixioso como referente basico na vida das
- 3- Comprender o fenomeno relixioso como a expresion da apertura do ser human a trascendencia e da busqueda do sentido
- 4- Reflexionara pregunta por a utilidade da relixion e para que serve
- 5- Adquirir unha informacion basica sobre as características e manifestacions da relixion .
- 6- Coñecer as manifestacions pseudorelixiosas mais importantes e saber diferenciais da relixion
- 7- Coñecer as principais etapas da Hª da salvacion , as suas figuras mais relevantes e o papel que tiveron e o mensaxe que todo elo transmite.
- 8- Enumerar e coñecer o alcance dos desencontros mais importantes que os homes e mulleres tiveron con Deus na Hª Comprender o fenómeno religioso como a expresión da apertura do ser human a trascendencia e da sua búsqueda do sentido
- 9- Analizar as implicacions e consecuencias que ten o feito de que Deus se faga home en Xesus

- 10- Analizar o significado da pasion , morte e resurreccion de Xesus para a nosa salvacion
- 11- Valorar y analizar o sentido e a finalidade da igreia en canto a realizacion la servizo da humanidade e salvacion que ofrece a o ser human e descubrir a sua aportacion a os procesos maia importantes da Hª , tanto en España como en Europa
- 12-Descubrir o valor de ser un mesmo como medio de realización persoal, e comprender a finalidade dos medios de comunicación social
- 13-Anlizaras experiencias e compromisos dos cristians, relacionandolos con as outras opcions presentes na sociedade e nas grandes relixiones
- 14-Coñecer o que di a fe cristian sobre o destino do mundo e sobre o destino das persoas

1.2.2. CONTIDOS

Según a Comisión de Enseñanza, a formación e moral ,pretende profundar os contidos que os alumnos estudaron e deben asimilar anteriormente e cun sentido mais critico neste curso, desenvolvendo con maior protagonismo a súa capacidade de creación, e enriquecemento dos seus valores básicos, tratando de aclarar e responder ás grandes preguntas que o alumno faise a se mesmo e poidan lograr na escola a súa identidade persoal, en relación coas demás competencias .

- 1--O fenómeno religioso e o seu linguaxe, a búsqueda de Deus e a sua expresión religiosa, historica, cultural e social
- 2-- A experiencia religiosa como realidade antropoloxica. Osentido da transcendencia. As grandes preguntas do home onde se enraiza o relixioso
- 3-O cristianismo e a revelacion nos acontecementos e palabras testemuños da Sagrada Escritura
- 4-A ruptura do home con Deus, e valor das mediacions
- 5-Xesucristo, verdadeiro Deus e verdadeiro home, mediador noso.
- 6-.Jesucristo revela al hombre su origen , su condicion y su destino como hijo de Dios
- 7La confesion de fe en las primeras comunidades cristianas -A presencia de Maria en el Misterio de Cristo
- 8- La presencia viva de Deus na igreia como sacramento universal da salvacion
- 9- La Fe y el seguimiento , la santidad como meta de todo cristiano
- 10- Manifestaciones de la gracia de Dios : Origen , finalidad y sentido de los sacramentos . Relaciones entre los sacramentos y la vida humana.
- 11- La liturgia como expresion de la relacion de Dios con los hombres
- 12- Moral das relations do home con Deus : Os tres primeiros mandamentos
- 13- -Moral na relacion con a verdade e a autenticidade persoal.A presencia nos medios de comunicación.
- 14- Compromiso dos cristians e valoración das outras aportacions das relixiones
- 15- L a civilizacion del amor,Dios promete un cielo nuevo y una tierra nueva

1.2.2.1 Competencias Básicas por tema:

		TEMAS											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
COMPE TENCI AS	1	X	X	X	X			X	X		X		
	2												
	3									X			
	4												
	5	X		X	X	X	X	X		X			
	6		X				X	X	X		X		
	7					X			X				
	8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		

Competencias: 1.- Competencia en comunicación lingüística. 2.- Competencia matemática. 3.- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico. 4.- Tratamento da información e competencia dixital. 5.- Competencia social e cidadá. 6.- Competencia cultural e artística. 7.- Competencia para aprender a aprender. 8.- Autonomía e iniciativa persoal.

1.2.3. Contidos mínimos

Coñecer e describir a promesa de Jesús.

Coñecer e saber elaborar a secuencia cronolóxica dos feitos realizados por Jesús

Localización e manexo dos libros do NT

Coñecer os trazos que nos separan do Amor de Deus: o mal e a desobediencia a Deus

Saber algúns exemplos das accións sociais que a igrexa realiza.

Coñecer as Declaracións dos Dereitos humanos do neno.

Saber relacionar os distintos sacramentos coas etapas da vida humana

A solidariedade e o respecto á vida como un don de Deus. Valores e contravalores na sociedade de hoxe.

1.2.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1-Saber detectar os principais elementos que constitúen o fenómeno relixioso e a súa expresión concreta no Cristianismo

2- Describir o sentido da vida que ofrece a experiencia relixiosa nas grandes relixións

3- Razoar a responsabilidade persoal que conleva o pecado como dano contra un mesmo, contra o proximo e como separación de Deus

4- Explicar o sentido da fe cristiá como identificación con Xesucristo e a súa realización plena na vida eterna.

Saber expresar os principais elementos da mensaxe de Deus creador e salvador da humanidade, a través dos milagres, parábolas e o discurso de Jesús.

6-Saber interpretar a morte e resurrección de Xesucristo.

5- Saber utilizar o mensaxe de algúns textos e acontecementos Bíblicos ,para comprobar as diferentes manifestacións de Deus

7-Describir as celebracións, signos e símbolos relixiosos da Igrexa, a súa arte, a súa aportación á cultura, e o seu servizo á sociedade e á fe dos pobos, como signos concretos da presenza de Deus na vida da igrexa

8- -Explicar as razóns polas que o cristián ama e celebra o amor de Deus como raíz do seu filiación..

9 - Saber establecer relacións entre a vida humana e os S.del Bautismo, a Reconciliación, a Eucaristía e a Unción de Enfermos.

10-Señalar na liturxia a relación de Deus cos seus fillos e a resposta destes.

11- Saber identificar nalgúns actitudes e situacións concretas os feitos que van contra a verdade

12- Saber con exemplos as accións sociais que a igrexa realiza mediante as súas institucións

13- Explicar por que, según a fe cristiá, o Reino de Deus alcanzase a súa plenitude nun mundo novo recreado por Deus.

1.2.5. Metodoloxía didáctica

A metodoloxía ha de ser activa, para que o alumno poida adquirir coñecementos propios.

Incorporanse os traballos da programación en base as novas tecnoloxías, no proceso de aprendizaxe.Partir da experiencia e o que consta na base da pedagogía relixiosa, observando o entorno e a realidade , descubrindo as posibilidades que ofrecen os criterios evanxélicos.

Se potenciara mayor amplitude sobre o vocabulario religioso basico, sin descuidar a capacitacion de memorizar para fixar conceptos e contenidos fundamentais unha vez explicados e tamen e de moita importancia dentro da metodoloxia , o traballo desenvolvido na aula , formando os grupos entre os alumnos, xa que con a súa actividade se ponderan os coñecementos , adquirindo mayor participación no aprendizaxe .

Tanto con o caderno da aula, como nas preguntas orais, tratase de empregar una metodoloxia dinamica e asi podense expresar a súa experiencias persoais , creando un clima de confianza a traves do dialogo, posible , xa que o feito religioso esta ahí, na vida de cada dia e na historia cultural do individuo e do grupo.

1.2.6. Procedemento de avaliación

Partiremos dunha avaliación inicial, na que observaremos o estado no que se atopa o alumno, e posteriormente faremos unha avaliación continuada onde se analizara o progreso dos alumnos , e unha avaliación final ou sumativa.

De todos os xeitos ,farase o 50% en base a o comportamento e atención na clase e outro 50% de acordo con a programación establecida sobre os contidos da mesma .Faranse as probas, tanto orais como escritas a o longo do curso trimestralmente .

Dado o carácter da asignatura, ,, entendemos que o carácter cuantitativo do contexto academico no que nos atopamos require que o alumno sexa calificado cuantitativamente e seguindo a normativa vixente

1.2.7. Actividades de recuperación

Con os materiais empregados nas fichas da aula,os alumnos poderan con ditas actividades recuperar aqueles coñecementos que aínda non fixaron, co o resto da clase , esixendo os contidos mínimos explicados na programación.

1.2.8. Contribución ao Proxecto Lector

Tratase de potenciar dentro da aula, a incorporación establecida no Centro, as actividades co a lectura ,dos libros.non so da Biblia senon tamen aqueles que o profesor tenga a ben establecer ,nos distintos cursos academicos,No segundo da ESO , serian:

O Principito , de Saint-Exupery

Donde el corazon te lleve , de Susana Tamaro

10 Palabras clave en relixion , de Torres Queiruga.

1.2.9. Contribución ao Plan de Integración das TICs

Utilizarase as aulas Tics, de un xeito rutinario , para traballar os distintos contenidos na programación, sempre que a programación das distintas Unidades Didacticas o requiran según dispoñibilidade das aulas, xa que a materia de Relixion tamen integra a utilización das Tics para informar, aprender e comunicarse .

Busca, obtien e analiza información sobre a realidade religiosa, a procesa, e transforma en coñecemento.

O uso das Tics na esta area, utilízase como instrumento de traballo intelectual que transmite e xenera información e coñecemento.O uso das Tics y sus linguaxes vese reforzado por a súa aplicación

nos diversos contados da area e facilita valorar , evaluar, e contrastar o adquirido, aportando a persoa autonomia, sentido crítico e reflexivo a hora de tratar e usar a información de un xeito responsable

1.2.10. Materiais e recursos didácticos

Utilízase como libro de texto o da editorial SM., Relixión Católica de 2º de ESO , EMAUS, e A Biblia , material complementario, igual ao de 1º da ESO, pero correspondente ao nivel establecido como complementario na programación deste curso.

Tamen , de no ser posible a Lectura da obra O Principito, se expondra con os medios audiovisuales, xa que o capítulo XXI pode resultar especialmente útil, por exemplo para a primeira Unidade Didáctica de este curso da ESO.

Se intentara ver o vídeo da película La Hª mas grande jamas contada, o Jesus de Nazaret, pero dependendo do nivel do curso, faranse as adecuacións necesarias si el horario das sesións o permitise.

1.2.11. Actividades complementarias e extraescolares

Engadiranse o calendario do centro, previa autorización da dirección , cando se prevea e concrete as actividades nas que e factible acudir, xa por lo de pronto , os alumnos matriculados nesta materia de Relixión Católica, acuden sempre con os alumnos do centro a todas as actividades programadas , con os seus compañeiros da materia alternativa sin distinción , van con su grupo de referencia a todas actividades que se programan no centro, salvo algunha excepción, si fora preciso.

Ainda se esta preparando a visita que se poda facer a algunha exposición das ONGS , visitas a nivel local

1.2.12. Medidas de atención á diversidade

De existir algun alumnado con altas capacidades ou con dificultades ou problemas de aprendizaxe por motivos motorices, sensoriais, de desenvolvemento ou socioculturais, serán atendidos polo profesorado específico. Dependendo de cada caso, levase a cabo inha atención individualizada(Reforzos educativos e Adaptacións curriculares) ou elávoranse programas específicos de intervención , con materiais dos temas xa tratados de diferentes modos e as adaptacións realizaranse buscando o maximo desenrolo posible das Competencias Básicas

1.2.12.1 Diversificación curricular

Se trata de levar a cabo con o gabinete do centro no caso de necesidade

1.2.12.2 Adaptación curricular

Contemplase a necesidade na medida das capacidades do alumno .

1.3. 3º DA ESO

1.3.1. OBXECTIVOS

1. Razoar as respostas que as grandes relixións dan ás preguntas do ser humano sobre a concepción do home e o seu destino último.
2. Coñecer e valorar os textos fundamentais da fe catoulica, o seu vocabulario e os seus formulacións.
3. Coñecer a Biblia, na súa orixe, estrutura, finalidade e interpretación necesaria en relación coa historia e experiencia relixiosa de Israel e como expresión de de a Revelación de Divos Pai aos homes.
4. Identificar a Xesucristo como Fillo de Deus , salvador encarnado entre os homes, mediante o coñecemento e análise da súa mensaxe de vida e a súa presenza polo Espírito Santo
5. Coñecer as principais confesións de fe o Xesucristo formuladas pola igrexa ao longo da historia e descubrir, a partir delas, os trazos característicos da fe catoulica.
6. Analizar e valorar a misión da igrexa como realización ao servizo de humanización e descubrir o seu aportación nos feitos máis importantes da historia. Coñecer a acción evangelizadora da igrexa actual e a súa contribución á construción dun mundo mellor.
7. Comprender as diversas manifestacións relixiosas como mediacións que proporcionan a relación entre Deus e os homes.
8. Valorar o sentido das celebracións relixiosas cristiás, os seus signos e símbolos en relación á expresión da identidade do cristianismo e da experiencia relixiosa dun pobo.
9. Analizar os principios que fundamentan a fe cristiá na vida eterna, valorando críticamente a proposta das grandes relixións
10. Descubrir que achegan a mensaxe do evanxeo e da doutrina social da igrexa á tarefa do home de realizarse como persoa e vivir de acordo coa súa dignidade.
11. Coñecer os principais fundamentos da doutrina social da igrexa ou saber aplicalos con sentido crítico ás distintas situacións e conflitos morais o a sociedade de hoxe.
12. Valorar os aspectos positivos e negativos de nuestra cultura plural, cun profundo respecto ás diversas opcións e crenzas, para discernir a realidade desde a perspectiva cristiá e actuar de forma construtiva.

.....

A materia de Relixión Católica ten vinculación coas Competencias básicas, especialmente con:

-Coñecemento e interacción co mundo físico: Comunicar sentimentos e experiencias de forma oral

-Con Social e cidadanía: Adquirir un maior coñecemento da Biblia en canto libro sacro pola súa autoría, o seu contido e a súa finalidade.

-Con Cultural e Artística: Saber localizar e citar textos bíblicos de modo correcto

-Con Autonomía e iniciativa persoal: Adquirir maior coñecemento do contexto xeográfico, político e social en que viviu Jesús. Adquirir maior coñecemento da misión da igrexa como comunidade. Actitude de tolerancia ante outras formas de pensar e concibir diferentes temas.

1.3.2. CONTIDOS

1-O proxecto de Deus sobre o home segundo o Judaísmo, o Cristianismo e o Islam

2-A revelación progresiva de Deus no pobo de Israel: Judaísmo

3-Fontes da revelación de Deus: Escritura, tradición e maxisterio

4-Elementos básicos de interpretación da Biblia. Xéneros literarios. Os Libros do A. Testamento e do N. Testamento: división, descrición e autores.

5-Deus, misterio de comunión: A Trindade. Fundamentación bíblica e formación da doutrina trinitaria.

6-Análise das fontes (xudías, romanas e cristiás) sobre a vida de Jesús e o seu tempo. A historicidad dos Evanxeos. Xesucristo verdadeiro Deus e verdadeiro home.

7-Xesucristo convoca e congrega á comunidade dos seus discípulos. A Igrexa., misterio de comunión. O Espírito Santo forza e vida dos crentes.

8-A igrexa, Pobo de Deus. A misión da igrexa: catolicidad e carácter misionero. Os sacramentos da Confirmación e a Orde Sacerdotal.

9-A fe, resposta dos cristiáns á persoa de Xesucristo. Razóns para crer e actitudes dos crentes. As Bienaventuranzas

10-Fundamentos da dimensión moral da persoa. A conciencia moral. A relación con Deus e cos irmáns. Liberdade e procura voluntaria do ben.

11-Moral da vida humana e problemática actual: manipulación xenética, aborto, eutanasia, lexítima defensa, pena de morte, drogas, e alcoholismo

12-A igrexa primitiva nos Feitos dos Apóstolos. A súa implantación nos séculos II e III. A igrexa doméstica. Primeiras persecucións. Ministerios nas primeiras comunidades.

13-Primeira arte cristiá: O Bo Pastor, as catacumbas, símbolos cristiáns das comunidades apostólicas.

14-A influencia das relixións monoteístas na configuración da historia e a cultura española. Presenza dalgúns elementos artísticos.

15-Maria, realización da esperanza

16-A vinda do Señor, o xuízo e a vida eterna

:

1.3.2.1 Competencias Básicas por tema:

		TEMAS											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
COMPE TENCI AS	1	X	X	X		X	X	X	X	X	X		
	2			X	X								
	3				X								
	4												
	5	X	X		X	X	X	X	X		X		
	6												
	7		X				X			X			
	8	X	X	X		X	X	X		X	X		

Competencias: 1.- Competencia en comunicación lingüística. 2.- Competencia matemática. 3.- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico. 4.- Tratamento da información e competencia dixital. 5.- Competencia social e cidadá. 6.- Competencia cultural e artística. 7.- Competencia para aprender a aprender. 8.- Autonomía e iniciativa persoal.

1.3.3. Contidos mínimos

Saber escoitar e dialogar, valorando as opcións dos demás. As relacións humanas e os valores que leva consigo a palabra amizade: dialogo, lealdade, participación.

Coñecer os principais elementos que constitúen o fenómeno relixioso e o seu expresión en cada relixión monoteísta.

Saber sintetizar o contido dun texto extraído dos libros sacros.

Saber que sentimentos pode producir nun crente a relación con Deus en cada unha das relixións monoteístas.

Coñecer os cinco alicerces do Islam

Enumerar os libros máis importantes do A. T.

Coñecer as tres rexións máis importantes de Palestina. O seu situación geográfica.

Distinguir entre seguidores e continuadores da obra de Jesús.

Saber que achega a fe cristiá a vida.

Coñecer o significado de ser libre

Describir cales son as principais ameazas que existen hoxe para a vida humana.

Saber onde se atopan as fontes das primeiras comunidades cristiás:

Coñecer o exemplo de Maria como realización de esperanza.

1.3.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

De acordo co Currículo de relixión os Criterios de Avaliación para este curso serán:

1-Diferenciar os elementos básicos do proxecto de Deus sobre o home nas relixións monoteístas.

2-Identificar o xénero literario e o autor dalgúns textos da Biblia

3-Establecer relacións entre textos da Biblia, da Tradición e o Maxisterio sobre a revelación de Deus.

4-Saber relacionar a experiencia de liberación de Israel coa presenza de Deus como Pai amoroso no medio do seu pobo.

5-Situar cronoloxicamente os fitos máis importantes da revelación de Deus que van preparando a encarnación do Fillo e sinalar as fontes históricas sobre a vida e obra de Xesucristo.

6-Razoar o fundamento da igrexa comunión, os seus signos e as consecuencias na vida do crente pola acción do Espírito.

7-Razoar como os carismas e ministerios desenvolven a misión da Igrexa.

8-Distinguir a fe como don de Deus e como resposta razoable do home.

9-Describir os trazos esenciais da fe das comunidades cristiás nos primeiros séculos, e a súa expresión na arte.

10-Razoar o valor da liberdade como elección da verdade e do ben e raíz da responsabilidade dos propios actos.

11-Saber sintetizar, desde as bienaventuranzas, un código de conduta do cristián

12-A aplicar os principios morais do cristianismo aos problemas actuais mais perentorios sobre a vida.

13-Mostrar algunhas achegas das relixións monoteístas á cultura española.

14-Localizar algúns textos bíblicos sobre o xuízo e destino final, e saber relacionar a festa da Asunción da Virxe coa esperanza de vida eterna.

1.3.5. Metodoloxía didáctica

A metodoloxía ha de ser activa, para que o alumno poida adquirir coñecementos propios

Incorporanse os traballos da programación en base as novas tecnoloxias, no proceso de aprendizaxe. Partir da experiencia e o que consta na base da pedagogía relixiosa, observando o entorno e a realidade, descubriendo as posibilidades que ofrecen os criterios evanxélicos.

Se potenciara maior amplitude sobre o vocabulario relixioso básico, sin descuidar a capacitación de memorizar para fixar conceptos e contidos fundamentais unha vez explicados e tamén e de moita importancia dentro da metodoloxía, o traballo desenvolvido na aula, formando os grupos entre os alumnos, xa que con a súa actividade se ponderan os coñecementos, adquirindo maior participación no aprendizaxe.

Tanto con o caderno da aula, como nas preguntas orais, trátase de empregar unha metodoloxía dinámica e así podense expresar as súas experiencias persoais, creando un clima de confianza a través do diálogo, posible, xa que o feito relixioso está aí, na vida de cada día e na historia cultural do individuo e do grupo.

1.3.6. Procedemento de avaliación

A avaliación, a de ser continua, sempre partindo da avaliación inicial, faranse as probas cada trimestre, tanto orais como escritas, abarcando todo o proceso, para obter unha información do nivel dos coñecementos adquiridos, tendo en conta o 50% das actitudes, tendo en conta o comportamento na clase, e o 50% para coñecementos, avaliando o caderno de Relixión, onde inclúe o vocabulario adquirido. No se entende a Avaliación como un exame final, senon que é un proceso mediante o cal o profesor detecta se o alumno adquiriu as capacidades expresadas nos obxectivos a conseguir, observación do seguimento da asistencia a clase, atención na aula, participación e interese por a materia.

1.3.7. Actividades de recuperación

Con os materiais empregados nas fichas da aula, os alumnos poderán con ditas actividades recuperar aqueles coñecementos que aínda non fixaron, co o resto da clase. E sempre existindo os contados mínimos, explicados na programación.

1.3.8. Contribución ao Proxecto Lector

Sería moi doado que neste curso poiderá facer as lecturas do Libro do Exodo, xa que forma parte da programación establecida, pertencendo a os temas a tratar, e resulta moi interesante, así como algunhas fotocopias que se han de procurar sobre os principios personaxes como os profetas.

Contribución ao Plan de Integración das TICs

Todas as clases da Relixión, potencian as novas tecnoloxías, incorporadas na programación, utilizando as aulas tics, sempre que sexa posible.

1.3.9. Materiais e recursos didácticos

Utilízase como libro de texto o da editorial SM., Proyecto Emaus, Relixión Católica de 3º de ESO adaptado xa ao novo Currículo, e os materiais audiovisuais, mapas e documentación fotocopiada correspondente ao curso de 3º da ESO, do mesmo xeito que en todos os cursos, a utilización dos textos da Biblia, e algúns libros complementando a programación establecida así como as TIC.

1.3.10. Actividades complementarias e extraescolares

Se tendran en conta todas as actividades do Centro para axistir a elas os aluns matriculados en Relixión Católica, asistendo con o seu grupo de referencia, sempre que sexa posible e as exposicións que se podan asistir a nivel local das ONGS. Tamén se contempla alguna das sesións a o aire libre, para realizar algun dos traballos das Unidades Didácticas que correspondan na programación deste curso.

1.3.11. Medidas de atención á diversidade

É unha preocupación deste departamento, pois hai alumnos moi motivados, que queren ir máis alá na adquisición de coñecementos e os que, por diversos motivos necesitan volver a os temas tratados, por iso faranse actividades de Reforzo se fosen precisas a la vista do alumnado no presente curso, e con a información remitida a o gabinete de apoio, prestando así unha enseñanza e atención individualizada.

Se propoñen actividades, tanto de Ampliación como de reforzo, que potencien a adquisición dos novos coñecementos e actividades según o grado de dificultades, tanto no estudio das obras de arte, como sopas de letras, exercicios de vocabulario, bíblicos, o crucigramas, e tamén documentos audiovisuais e literarios para utilizar na aula.

1.3.11.1 Diversificación curricular

Se trata de levar a cabo con o gabinete do centro no caso de necesidade

1.3.11.2 Adaptación curricular

Contemplase a necesidade na medida das capacidades do alumno.

1.4. 4º DE ESO.

1.4.1. OBXECTIVOS

1. Coñecer e valorar a importancia da historia e comprender a importancia que ten o pasado na vida das persoas e coñecer os procedementos axeitados para analizar os feitos históricos.

2. Identificar a San Paulo e cal foi a sua misión e a súa chegada na expansión do cristianismo na historia da igrexa
3. Descubrir as dificultades da igrexa nos primeiros séculos. Coñecer as principais características do cristianismo en tempos do Imperio Romano
4. Coñecer momentos de forte expansión do cristianismo en diferentes épocas..
5. Coñecer os aspectos máis relevantes da historia da igrexa nos séculos IV-V
6. Valorar o paso de ser unha igrexa perseguida a ser unha igrexa oficial
7. Distinguir e caracterizar a arte Paleocristiá e Bizantina
8. Situar na historia como foi o poder, a autoridade e o servizo da igrexa
9. Analizar a importancia que o cristianismo tivo como factor de unidade, na época posterior a caída do imperio romano de occidente e as invasións Bárbaras
10. Saber caracterizar, distinguir e valorar a arte Romanica
11. Descubrir que significa que a igrexa esta ao servizo do mundo
12. Afondar nas características da historia da igrexa nos séculos X-XI
13. Afondar no significado das peregrinacións e o camiño de Santiago
14. Saber dar razón da necesidade de reforma que no século XV tiña a igrexa
15. Analizar as causas e as figuras que levaron a cabo a reforma protestante.
16. Descubrir o valor da mística na vida da igrexa e na súa historia.
17. Investigar que relación existe na actualidade e existiu ao longo da historia entre fe e razón
18. Descubrir os contidos relixiosos nas obras do romanticismo e do realismo
19. Saber como foi a igrexa nos séculos XIX-XX. O Concilio Vaticano II. Realizar un percorrido histórico da igrexa desde as perspectivas da fidelidade e o cambio. Saber en que consiste o compromiso ecuménico e o diálogo interreligioso
20. Descubrir e coñecer que é o esencial e diferenciador da experiencia relixiosa cristiá no medio do mundo globalizado e a relación da arte e a relixión nas distintas manifestacións

1.4.2. CONTIDOS

Os contidos de cuarto curso desenvolven a experiencia cristiá e a súa perspectiva actual, destacando o valor da fe e da moral cristiá e a cultura, o compromiso social da igrexa, as súas relacións coa sociedade e o seu proxecto cara ao futuro da humanidade e do mundo.

- 1-Misterio da igrexa, realidade visible e espiritual
- 2- Presencia y realización das notas da igrexa ao longo da Hª
- 3- A igrexa, invidualidade dos cristiáns non só corpo de Cristo, cuxa vida é Cristo
- 4-Final da vixencia do paganismo e extensión do cristianismo no Imperio. Constantino e o Edicto de Milán. Os primeiros Concilios e o Diálogo fe- cultura nos primeiros tempos
- 5-A cultura cristiá antiga, A basílica Paleocristiá. San Agustín
- 6- A evangelización de Europa. O monacato. O mesianismo Islámico. O rito Mozarabe. A arquitectura, escultura e pintura no período visigótico e románico
- 7-As basílicas visigóticas e románicas: arquitectura, escultura e a pintura
- 8-Cisma de Oriente, Cambio de milenio. As peregrinacións, o camiño de Santiago, vertebrador de Europa, As ordes mendicantes e o Cisma de Occidente
- 9-O canto Gregoriano e a arte Gótica
- 10-O cristianismo no Renacemento e o Barroco, a importancia da universidade. A reforma protestante. A música como expresión da experiencia relixiosa
- 11- O arte cristiá no Renacemento e O Barroco. A literatura mística.
- 12-A igrexa no mundo contemporáneo. O conflito fe e razón. A cuestión social. A expansión da igrexa misióneira. A ciencia e a relixión
- 13- A expresión contemporánea do arte cristiá. A concepción relixiosa moderna na arquitectura.

- 14-O encontro con a modernidade. A renovación da igrexa O.C.V. II. Tradición e modernidade Xudaísmo e Islam contemporáneos.
- 15- O cambio a segundo milenio . A presenza do religioso nos MCS, e a creación virtual de opinión.
-

1.4.2.1 Competencias Básicas por tema:

		TEMAS											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
COMPE TENCI AS	1		X				X	X					
	2												
	3					X			X	X	X		
	4												
	5	X		X	X	X		X	X	X	X		
	6		X	X	X	X	X		X	X	X		
	7			X	X		X	X	X				
	8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		

Competencias: 1.- Competencia en comunicación lingüística. 2.- Competencia matemática. 3.- Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico. 4.- Tratamento da información e competencia dixital. 5.- Competencia social e cidadá. 6.- Competencia cultural e artística. 7.- Competencia para aprender a aprender. 8.- Autonomía e iniciativa persoal.

1.4.3. Contidos mínimos

Comprender a Identidade e dignidad da persoa, como criterio determinante da conduta moral cristiá. Saber as dificultades que tiñeron os primeiros cristians

Coñecer algúns textos do C. V. II máis significativos

Conflitos entre a Igrexa e Estado. Situalos cronolóxicamente

Saber relacionar o progreso e o desenvolvemento social con a dignidade da persoa e os seus dereitos fundamentais.

Saber identificar no mundo de hoxe as situacións de inxustiza e de insolidaridad existentes na nosa contorna.

Coñecer a importancia da cultura e as actitudes do cristián ante ela.

Coñecer as ONGS máis importantes, que están comprometidas nas causas solidarias do noso mundo.

Describir os alicerces da convivencia social.

1.4.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Deberán estar en lóxica correspondencia cos obxectivos propostos:

Enumerar e explicar cales son os elementos que conforman a metodoloxía do historiador

Saber explicar a que dificultades tiveron que pasar os primeiros cristians e cales foron as súas reaccións

Enumerar as características sociais, políticas, culturais e religiosas do Imperio Romano nos primeiros séculos

1-Argumentar sobre o servizo que a igrexa presta ao longo dos séculos ao transmitirnos a mensaxe e a vida de Xesus

2- Apreciar a santidad da igrexa, a pesar das faltas dos seus fillos

3-Situar no seu contexto histórico algúns feitos da igrexa como servizo de fe.

4-Describir que achega a relixión á vida das persoas e que elementos da relixión están presentes nas nosas vidas.

5-Razoar o servizo dos concilios á transmisión da fe.

Explicar o sentido e as consecuencias de afirmar que a igrexa é unha santa, católica e apostólica

6-Explicar o sentido relixioso das peregrinacións

7-Razoar o sentido das reformas da igrexa como renovación das súas raíces evangélicas.

9-Captar e situar o servizo que a igrexa realiza desde as súas institucións e persoas relevantes no Renacemento e no Barroco.

10-Describir a acción educativa e social da igrexa no mundo contemporáneo.

11-Identificar os alicerces da convivencia social

12-Señalar nalgúns textos do Concilio V. II, as achegas da igrexa sobre o diálogo co mundo.

1.4.5. Metodoloxía didáctica

A metodoloxía ha de ser activa, para que o alumnado poida adquirir coñecementos propios, con o apoio dos medios tamén audiovisuais, necesarios, para fixar mellor os contidos na programación establecida, en un clima na clase de relixión que facilite a liberdade dos alumnos, respectando así un posible pluralismo relixioso.

Neste proceso preténdese que cada alumnado alcance o seu máximo desenvolvemento persoal e para isto é necesario despertar o interese e fomentar a actitude e a creatividade no traballo escolar, por suposto dentro da aula, creando un ambiente na clase de relixión de participación.

1.4.6. Procedemento de avaliación

A avaliación, a de ser continua, sempre partindo da avaliación inicial ,faranse as probas cada trimestre,tanto orais como escritas, abarcando todo o proceso, para obter unha información do nivel dos coñecementos adquiridos, tendo en conta o 50% das actitudes, tendo en conta o comportamento na clase, e o 50% para coñecementos, avaliando o caderno de Relixión, onde inclúe o vocabulario adquirido. No se entende a Avaliación como un examen final , senon que é un proceso mediante o cal o profesor detecta se o alumn adquiriu as capacidades expresadas nos obxetivos a conseguir, observación do seguemento da asistencia a clase, atención na aula, participación e interese por a materia.

1.4.7. Actividades de recuperación

Con os materiais empregados nas fichas da aula,os alumn poderan con ditas actividades recuperar aqueles coñecementos que aínda non fixaron, co o resto da clase , sendo os mínimos esixidos explicados na programación .

Contribución ao Proxecto Lector

Se vai contribuir a o plan lector do Centro con a lectura na clase , neste curso , sobre aqueles personaxes relacionados con a programación do curso, entre eles S. Francisco de Asís, El Cardenal Newman, o Teresa de Calcuta,

1.4.8. Contribución ao Plan de Integración das TICs

Todas as clases da Relixión, potencian as novas tecnoloxías, incorporadas na programación ,utilizando as aulas tics, sempre que sexa posible .

1.4.9. Materiais e recursos didácticos

Utilízase como libro de texto da editorial SM., Relixión Católica de 4º de ESO EMAUS e A Biblia e tamen os medios audiovisuais relativos á programación establecida ,mapas e documentación fotocopiada específicos para complementar as unidades .

Sempre que as necesidades o requiran, farase a clase na aula de informática, como recurso a valorar en la utilización das Tics.

Trabállase con algúns libros de lectura, específicos para este nivel, e dentro da programación de aula, onde se especifican os libros de lectura para o presente curso académico.Para o primeiro trimestre teñen como lectura Juan Sebastián gaivota.

-----mirar esto

1.4.10. Actividades complementarias e extraescolares

Se tendran en conta todas as actividades do Centro para axistir a elas os aluns matriculados en Relixión Católica, asistendo con o seu grupo de referencia , sempre que sexa posible e as exposicións que se podan asistir a nivel local das ONGS . Tamen se contempla alguna das sesións a o aire libre,

para realizar algun dos traballos das Unidades Didacticas que correspondan na programación deste curso .

1.4.11. Medidas de atención á diversidade

Entre as actividades propostas hay comentarios de texto ,para poder adquirir gradualmente os novos coñecementos tamen profundizar en os contenidos xa estudiados , polo tanto ya sexa de una maneira ou outra as actividades seran de Reforzo o de Ampliación , utilizaranse todos os recursos al alcanca , para estimular e intentar por todos os medios la axuda necesaria a os alumnos que o necesiten, dacordo con as evaluacions e con unha educación de xeito individualizada.

1.4.11.1 Diversificación curricular

Se trata de levar a cabo con o gabinete do centro no caso de necesidade .

Adaptación curricular

Contemplase a necesidade na medida das capacidades do alumno .

1.5. 1º DE BACHARELATO

Segun los articulos 32 y 35 de la LOE, a o longo do Bacharelato ofecerase unha preparacion a os alumnos acorde con a suas perspectivas e interese, e se favorecera a os alumnos a capacidade para aprender por si mesmos, traballando en equipos e utilizando os metodos apropiados ,e doado que non se teñen especificamente os contidos para un o outro curso , segun sexa 1º ou 2º , o que si farase sera intentar conseguir da mellor forma posible, cumprindo con os objetivos marcados na LOE, o reparto dos contenidos en os dous cursos, e a o final do Bacharelato desenrolen as seguintes capacidades :

1.5.1. OBXECTIVOS

A Enseñanza da Religión e Moral Católica no bacharelato, en canto á súa estrutura epistemológica aténdese ao carácter científico co que se abordan as Ciencias da religión e teñen posibilidade de interrelacionarse con outros coñecementos doutros currícu.

, Inda que sexa a religión, como sabemos, un fenómeno integrante da vida e a historia das sociedades, también hoxe nas sociedades nas que domina unha cultura secularizada, pluralista e técnica, a religión é un feito real e significativo para ampious sectores e clave de referencia para a interpretación da nosa civilización occidental.

Ten además a finalidade de proporcionar na súa formación os principios e valores que favorecen o seu maduración persoal. Conforme ao acordo internacional e reconecidas na disposición adicional segunda da LOE ,corresponde á conferencia episcopal española fixar o currículo do área de relixión e moral católica, que aquí se desenvolve, para o bacharelato , que supón unha síntese básica e global do mensaxe cristián, adecuado a idade do alumno, e as esixencias da materia , as expresións culturais do entorno e as demandas didácticas do sistema educativo, e así a ensinanza da relixión se desenvolve en unhas grandes dimensións : A dimensión cultural e histórica , A dimensión humanizadora, A dimensión ético-social proporcionando uns valores , principios e actitudes que favorecen a súa maduración persoal , tendo como eixe a dignidade da persoa , como as consecuencias lóxicas na liberdade, a xusticia , a paz e a fraternidade , sustentadas no amor , os alumnos tendrán a oportunidade de aprender que Xesucristo é o fundamento da moral cristiá sobre o amor e a convivencia

O aprendizaxe desta materia ha de colaborar para que os alumnos se desenvolvan as seguintes capacidades, tendo en conta os seguintes

OBJETIVOS :

- 1--Recoñecer a importancia e universalidade do fenómeno relixioso nas diferentes culturas, en particular do Cristianismo.
- 2--Sintetizar os contidos do mensaxe cristián desde as súas fontes bíblicas e doutrinais da igrexa.
- 3--Descubrir o sentido da dignidade do ser humano, partindo do seu creación, o valor da súa vida e a súa transcendencia.
- 4--Analizar a relación da fe coa cultura actual valorando a súa aportación mutua
- 5--Coñecer os elementos básicos da Doutrina Social da Igrexa, para interpretar á súa luz a realidade socio-económica do mundo
- 6--Recoñecer os contidos éticos do mensaxe cristián e sabelos aplicar na construción da sociedade.
- 7--Analizar os valores do cristianismo, contrastándolos cos valores dos humanismos do noso tempo.
- 8--Adquirir unha actitude de respecto e valoración cara ás persoas de diversas culturas e ideoloxías, a fin de construír mediante diálogo unha convivencia en paz e concordia.
- 9--Identificar como se manifesta a fe, na arte relixiosa do noso tempo
- 10--Descubrir o significado profundo da actividade humana, como manifestación da propia dignidade, aplicando os criterios cristiáns á actividade laboral.

1.5.2. CONTIDOS

En consonancia cos obxectivos fixados nesta programación, os contidos que se propoñen á nosa comunidade, partimos da materia de relixión dándose en los dous cursos académicos do bacharelato, coa consecuente limitación dos niveis de madurez e aprendizaxe dos alumnos e o tempo de que se dispón para a organización e o desenvolvemento dos temas así como para os traballos en grupos ou individuais. foron estruturados ao redor dunha serie de preguntas que polarizan as inquietudes e expectativas dos alumnos a esta idade, incidindo no desenvolvemento da súa personalidade e responsabilidade social, por iso a programación tende a suscitar a identificación dos alumnos con esas preguntas, conducindo o seu traballo cara a unha búsqueda de respostas confrontándolas coa experiencia cristiá.

1-Dimensión relixiosa do home e as súas distintas expresións. As relixións na Constitución Española.

2- A expresión da experiencia de Deus, nas distintas linguaxes de hoxe. Sentido da transcendencia.

3- As grandes relixións monoteístas e o cristianismo na actualidade.

4- Humanismos actuais de inspiración cristiá. Laicismo e “religión civil” .Novas formas de relixiosidade hoxe.

5- Estudo comparado das distintas posturas ante Deus. A increencia e as súas formas. A fe ante o ateísmo, o agnosticismo e a indiferenza

6- O humanismo cristián como resposta ao sentido da vida: grandes pensadores cristianos

7- A aportación ás formulacións que, no mundo actual, fan a ciencia e a técnica sobre a persoa humana .A liberdade e a responsabilidade.

8- O sentido transcendente e o sentido cristián nas artes plásticas .A arte como pedagogía de a fe.

9 O fenómeno relixioso e a súa presenza nos medios de comunicación social. A tolerancia, a liberdade e a pluralidade relixiosa.

-10 Xesucristo, Deus e home, polo seu misterio pascual realiza o proxecto divino de salvación. O home novo, que nace do amor de Deus, coopera e intégrase no Reino de Deus.

-11 A plenitude da Salvación realizada e ofrecida por Xesucristo, e a vida eterna. Posicións actuais sobre o mais alá.

-12 A resposta do home á oferta salvadora de Deus. O seguimento de Xesucristo. A fe e o amor.

-13 O compromiso da vida cristiá. O voluntariado na igrexa e noutras institucións.

-14 A igrexa e a sociedade: catounoslicos na vida publica .Política e relixión. Liberdade relixiosa. Tolerancia e pluralismo. Relaciónelas Igrexa- Estado.

-15 Principios e fundamentos da D. Social da igrexa. Encíclicas sociais. A aplicacións ao mundo do traballo.Dereitos e deberes.

-16 A fe cristiá e a ética. Conexión entre ética pública e ética privada. Cuestións morais de actualidade e resposta cristiá.

-17 O Reino de Deus, presente xa, chegase á súa plenitude. Fundamentacion humana e evangélica. Da construción da paz e da civilización do amor.

BLOQUE 1- Preguntas fundamentais sobre o sentido da vida e respostas. Ausencia e búsqueda de sentido da vida. A vida sen sentido .Falsos ideais , o consumismo , a beleza perigosa,. Os Humanismos actuais como resposta ao sentido da vida .O Humanismo cristián como resposta ao sentido da vida. A dimensión relixiosa do hombre e as súas distintas expresións.Os elementos que constituen o fenomeno relixioso .Manifestacions da actitude relixiosa, as mediacions . Distincions de relixion, supersticion, maxia, e idolatria . A relixion como proposta do sentido da vida. Panorama das relixións e a súa presenza no mundo actual. Elaborar un panorama ordenado das distintas relixións no mundo. Interés por coñecer a orixe, contexto e historia. das grandes relixións.

BLOQUE 2 - Os oríxenes do problema social. Os mundos deste mundo . A situación da sociedade actual, dun xeito especial a xustiza social e a convivencia entre os pobos. As raíces do problema social . Historia e natureza da doutrina social da igrexa. Coñecemento do contido das principais encíclicas sociais, A importancia da Rerum Novarum. Percorrido historico desde Pio XI hasta hoxe. Raíces e fundamentos da doutrina social da igrexa. Fundamentacion humana e evangélica da construción da paz. Analizar e valorar acontecementos e testemuños que inciden no respecto pola dignidade da persoa e o os seus dereitos. Valor dunha ética social como camiño de realización persoal e social.A terra na que vivimos, A Ecoloxia human, O compromiso do cristiano .

1.5.3. Contidos mínimos

Saber definir o pensamento cristián sobre o sentido da existencia humana, sobre o valor da dignidade, e sobre a relación entre fe en Deus e a liberdade humana.

Diferenciar na nosa sociedade, ideas ou actitudes que poidan ser significativas dunha vida con ou sen sentido.

Saber identificar a través dos diferentes textos estudados, os autores do humanismo, valorando as cuestións sobre a dignidade humana.

Saber distinguir que diferenzas hai entre os outros fundadores das relixións no mundo, e Jesús.

Saber razoar os comentarios sobre a ApocalipseApocalipse, relacionándolos coa esperanza cristiá, tendo en conta que a clave desa esperanza é Jesús resucitado.

Coñecer as características elementais das cinco grandes relixións no mundo.

Consecuencias da Rerum Novarum.

Valores e contravalores a luz dos evanxeos, co seu contextualización dos mesmos.

Ser capaces de establecer a relación entre sexualidade e proxecto de vida cristián.

Características máis significativas da dimensión espiritual da arte

O canto Gregoriano e a súa importancia como aportación cultural dentro da música.

Estilos máis importantes desde o punto de vista relixioso na arte e a cultura representados no curso.

1.5.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1-Elaborar unha síntese actualizada dos contidos esenciais da fe cristiá

2-Razoar a resposta que as relixións e humanismo deron á cuestión sobre o home e o sentido da súa vida e a reposta que dá a fe católica , e saber recoñecer os diferentes tipos de despostas nalgunas conductas actuais .

3-Detectar os valores e contravalores presentes na sociedade actual, describir as fontes fundamentais da moral cristiá e analizar as dificultades que expón actualmente o obrar segundo o evanxeo.

4-Describir un acontecemento e ou un problema social relevante, obtendo información sobre o, a partir dos medios de comunicación social e valorando á luz dos criterios morais cristiáns.

5-Explicar o sentido relixioso dalgúñas manifestacións artísticas e culturais.

6-Mostrar a presenza do Credo da Igrexa nalgúñas manifestacións artísticas e culturais.

7-Relacionar a situación do home actual e a súa cultura cunha visión cristiá do mundo.

8-Aplicar ás relacións laborais os principios cristiáns que fundamentan a dignidade, a liberdade e os dereitos –deberes no mundo do traballo.

PARA O PRIMEIRO BLOQUE TEMÁTICO serían:

Describir as grandes respostas que se deron á cuestión sobre o sentido da vida e saber recoñecer eses diferentes tipos de resposta nalgúñas condutas actuais,

Coñecer o sentido da vida que propuxeron algúns dos pensadores mais representativos dos séculos XIX E XX.

Situar o fenómeno relixioso como un dos elementos máis específicos de resposta á cuestión sobre o sentido da vida.

Detectar como o sentido da vida leva a moitas persoas a preguntarse poloo meu sterio da vida, e a comprender que Divos, na persoa de Xesucristo, deu sempre sentido á vida dos homes.

PARA O BLOQUE 2

Descubrir a realidade social, política, e económica da contorna, mediante a observación e o análisis da realidade.

Detectar os problemas que expón para valorala, desde os principios fundamentais da doutrina social da igrexa.

Tomar conciencia, mediante a observación da realidade, da inxusta orde social imperante hoxe na sociedade e compromiso nas melloras das estruturas sociais, utilizando os medios de comunicación social da contorna.

Participación en debates sobre os temas de actualidade relacionados coas realidades económicas, sociais e políticas, confrontándolas coa doutrina social da igrexa.

Tomar conciencia da dimensión sexual da vida humana e comprender a visión cristiá sobre a mesma.

.

1.5.5. Metodoloxía

1.5.6. A metodoloxía ha de ser activa, para que o alumno poida adquirir coñecementos a partir da experiencia, que esta en a base da pedagogía relixiosa, observando a contorna e a realidade, descubriendo as posibilidades para unha mellora do ser humano e do seu ambiente, relacionada esta metodoloxía con as características cognitivas dos alumnos.

O protagonista do proceso de enseñanza e aprendizaxe é o alumno, co seu propia actividade.

O profesor, tratara de poñer en contacto os coñecementos e as experiencias do alumno cos novos coñecementos, e ter o conta, que non é o mesmo aprender feitos e conceptos, que aprender procedementos e actitude. No proceso educativo preténdese que cada alumno alcance o seu máximo desenvolvemento persoal, sendo necesario espertar o seu interés, creando además un ambiente de participación no aula.

Apostamos, desde a enseñanza relixiosa escolar, por un aprendizaxe significativo, que se produce cando o alumno relaciona os novos contidos cos coñecementos que xa ten, adquiridos na súa etapa anterior.

Valórase a memorización, pero sempre comprensiva.

Neste proceso preténdese que cada alumno alcance o seu máximo desenvolvemento persoal e para conseguilo é necesario espertar o interés e fomentar a actitude e a creatividade no traballo escolar. Na clase de Religión creácese un ambiente de participación, xa sexa individual ou en traballos en grupos.

Según os temas, actitudes e circunstancias, utilízásense distintas estratexias de enseñanza-aprendizaxe, tanto expositivas como de indagación e motivación. Incorpóranse as novas tecnoloxías, que experimentaran co profesor no aula de informatica .

1.5.7. Procedemento de avaliación

Pensamos nos obxetivos a conseguir, observación do seguemento da asistencia a clase, atención na aula, participación e interese por a materia A evaluacion, a de ser continua, sempre partindo da evaluacion inicial ,faranse as probas cada trimestre,tanto orais como escritas, abarcando todo o proceso, para obterer unha información do nivel dos coñecementos adquiridos, tendo en conta o 50% das actitudes, tendo en conta o comportamento na clase, e o 50% para coñecementos, avaliando o caderno de Relixion, onde inclúe o vocabulario adquirido. No se entende a Evaluacion como un examen final , senon que e un proceso mediante o cal o profesor detecta se o alumn adquiriu as capacidades expresadas nos obxetivos.

1.5.8. Actividades de recuperación

Trtarase de incorporar a os alumnns con traballos relacionados con a programacion , sobre todo a aqueles que les poida costar mais traballo a adquisicions dos contidos da materia .

1.5.9. Contribución ao Proxecto Lector

No primer curso faranse as lecturas correspondentes a os Humanismos, e textos do C.V.II , e algun dos textos dos libros da Biblia, como o libro Hechos de los Apostoles , as lecturas sobre o sentido da vida de Luis Briones, e da Encíclica Mater et Magistra.

1.5.10. Contribución ao Plan de Integración das TICs

Todas as clases da Relixion, potencian as novas tecnoloxias, incorporadas na programación ,utilizando as aulas tics, sempre que sexa posible .

1.5.11. Materiais e recursos didácticos

Utilízase como libro de texto o da editorial SM., Relixión Católica de 1º de Bacharelato NUEVA EDICI 2008, medios audiovisuais que facilitan a comprensión dos temas explicados no aula, específicos nalgúns dos temas programados, , como pode ser o video da vida de Maximiliano Kolbe, no tema referido a os valores o de a vida de Ghandi , para o tema das relixions no mundo e documentación complementaria fotocopiabile.

.
A lectua da alguna que outra Encíclica, simplemente algúns parrafos, mais que nada para ter coñecemento da mesma, xa que resultan documentos poco coñecidos para os alums e forma parte da cultura persoal , saber como son ditos documentos, o con os comentarios de texto da queas mais importantes dentro da historia da igrexa e que tiveron gran repercusión a nivel social ,como por exemplo a Rerum Novarum. O Quadragesimo anno o ben algúns artigos da Gaudium et Spes .

Utilizásense algúns libros de lectura, para a elaboración de traballos a nivel individual, así como a utilización dos medios informáticos necesarios, correspondentes ao nivel establecido na programación. Reportaxes graficos e periodísticos dos temas a tratar, por exemplo sobor as situacións das inxustizas , po lo que se refire a os contidos do bloque 2, incluído no reportaxe as fotografías que eles mesmos podan aportar así como os recortes da prensa ou revistasque reflexan os problemas da sociedade de hoxe.

1.5.12. Actividades complementarias e extraescolares

Os aluns do bacharelato matriculados na relixion catolica, asistiran a todas as actividades a realizar no centro e desde outros departamentos, como e Hº da arte, e todo aquilo que se organize co o centro , as conferencias e demais actividades con os outros aluns do curso que teñan de referencia .

Reflectiranse cando se teña organizado o calendario das visitas que se poidan efectuar, ás exposicións que Mans Unidas, adoita organizar o a campaña contra o fame, por exemplo, que adoita ser no 2º trimestre e as actividades que o departamento de Normalización Lingüística organice, tanto dentro como fose do Centro, contando coa asistencia dos alumnos de Relixión, así como as conferencias que se leven a cabo durante o presente curso académico o devandito centro.

1.5.13. Medidas de atención á diversidade

É unha das preocupacións deste departamento, hai alumnos moi motivados, que queren ir máis alá na adquisición de coñecementos e os que, por diversos motivos, necesitan volver aos temas xa tratados, por iso farasen actividades de reforzo e tamén actividades de ampliación, para aqueles alumnos que con maior capacidade ou con máis inquietudes, poden ampliar os contidos da programación, utilizando para iso a documentación apropiada a cada caso , prestando unha atención individualizada.

BACHARELATO

A interdisciplinariedad nos temas de Bacharelato, os contidos do primeiro bloque temático están relacionados con case todas as materias que se traballan neste nivel, pero de forma especial coa Filosofía, sobre todo nos temas relacionados co sentido da vida, a felicidade e o ser persoa ao longo da historia, os relacionados coa acción moral como realización persoal e aqueles que ten relación coa explicación da dor e a morte

Coa Lingua e Literatura, por estar relacionados cos textos literarios que se traballan en temas sobre o sentido da vida, expondo o coñecemento dalgúns autores nas súas obras sobre o tema.

No segundo bloque, os contidos están relacionados, de forma especial con:

Historia, no sentido dos desequilibrios e problemas sociais. As relacións internacionais e conflitos presentes, o desenvolvemento económico e o cambio social nalgúns países.

Coa Filosofía, en canto á análise dos problemas sociais en orde do social e a integración, dereito e xustiza, conflito e cambio

Con Lingua e Literatura: Analizando os textos nos que aparece reflectidos os temas sociais.

Con Economía , relacionando todo o contexto social e a súa problemática con relación ao mundo empresarial.

No terceiro bloque esta relacionado de xeito especial con:

Filosofía, no sentido do estudo da persoa e dos distintos niveis que hai no ser humano, co coñecemento da ética humana, cos valores e escala de valores.

Con Lingua e Literatura: Analizando os textos literarios que aparecen sobre temas do amor, o encontro cos demais, a liberdade e as análises que se poden realizar de expresións en textos con sentido relixioso, ata.

Coa Psicoloxía, achegando datos ao desenvolvemento da personalidade: as necesidades, os valores, o amor Cta.

No cuarto bloque, están relacionadas de forma especial con:

Historia da Arte, cos temas dedicados á comprensión das obras de arte e a actualización de de o feito artístico.

Lingua e Literatura_ Analizando os textos literarios nos que aparezan representados os sentimentos relixiosos ou os propios da fe cristiá.

Comunicación audiovisual: Con todo o relacionado coa linguaxe dos medios expresado en o cine a radio e a televisión.

Con todo iso trabállase cos contidos desta materia a alárgoo da programación establecida por este departamento.

1.6. 2º Bacharelato

1.6.1. Obxectivos.

BLOQUE 3-

Adquirir un panorama das claves fundamentais da vida persoal da cal depende en gran medida a felicidade e a relación persoal

. Captar a importancia do proxecto persoal de vida , como instrumento para encauzar a propia vida e comprender as implicacións da proposta cristián .

Elaboar unha adecuada comprensión do que significa o ser persoa partindo das dúas vertentes fundamentais da experiencia humana: A interioridade e o encontro con os demais e con o mundo.

BLOQUE 4-

Cóñecer as composicións artísticas de contido cristián máis significativas da cultura de occidente e de nosa cultura máis próxima e desenvolver a sensibilidade artística e relixiosa ante a contemplación e o estudo de obras da arte de contido relixiosos.

Saber interpretar as diferentes maneiras que ten a arte de presentar o relixioso e descubrir o mensaxe cristián na arte.

Valorar a importancia que ten a arte cristián , ha tido e tiene na formación do patrimonio cultural da humanidade en xeral e de noso país en particular.

1.6.2. Contidos

- As necesidades da persoa e o camiño da liberdade
- .Libertade e elección
- A escala de valores e a felicidade, os valores fundamentais.
- Adquisición de un proxecto que de sentido a vida. O proxecto de vida cristián. A persoa como ser aberto á transcendencia
- A interioridade , facer silencio para escuchar.O encontro con os demais .
- Analizar, comparar e valorar as distintas concepcións éticas que predominan o a sociedade de hoxe. Biblia e sexualidade, como elemento constitutivo da persoa e manifestación do amor.Somos seres sexuais

Expresións- artísticas, tanto na poesía,como narrativa ou cine .Maria na arte , na pintura e na música .Construír un esquema básico

O sentido relixioso na arte A dimensión espiritual na arte.

. Obter información e seleccionar obras de arte, que permitan o análisis do sentido relixioso na arte.

Valorar a arte como medio para expresar a dimensión espiritual da persoa. A imaxe do cristianismo a través da arte.

A concepción que os artistas tiveron e teñen sobre Xesús e o seu reflexo nas obras de arte a través da historia. Reflectida nas distintas manifestacións dos principais momentos da arte para coñecemento de cómo expresouse o sentimento relixioso da vida.

- Tratarase de abarcar durante o primeiro trimestre , hasta o tema da Interioridade, no 2º trimestre , finalizar este bloque e chegar ata A Literatura e Relixión, para rematar no 3º trimestre o bloque 4º .

1.6.2.1 Conceptuais

BLOQUE 3-

As necesidades da persoa e o camiño da liberdade.

A escala de valores e a felicidade.

Ter pensado facer o intento , un proxecto de vida .

A interioridade. A persoa como ser aberto a transcendencia.

A sexualidade como elemento constitutivo da persoa e manifestación do amor entre o home e a muller. Necesidade de integrar a sexualidade no proxecto de vida . Biblia e sexualidade.

BLOQUE 4-

O sentido relixioso na arte

Expresións artísticas con contido relixioso

As artes plásticas e o sentido trascendente da vida, na literatura, no cine e na música.

A concepción que os artistas han tido a lo longo da Hª sobre Xesús, e como plasmaron nas súas obras.

A imaxe de Xesús na arte e no cine . A vida de María na arte .

1.6.2.2 Procedementais

BLOQUE 3-

Analizar, comparar e valorar as diversas concepcións éticas que predominan na sociedade actual

Seleccionar e organizar información sobre feitos e condutas relacionadas con o a problemática ético-social

BLOQUE 4-

Obter información e seleccionar obras da arte que permitan facer un análise do sentido relixioso na arte.

Analizar obras da arte para captar en elas o sentido trascendente da vida.

Construír un esquema básico dos principais momentos da arte para coñecer como han expresado o sentido relixioso da vida.

1.6.2.3 Actitudinais

BLOQUE 3-

Valor da ética persoal e social como camiño de realización persoal e de convivencia social.

Toma de conciencia dos propios criterios e formas de pensar e de comportarse. Valor da sexualidade e de a súa integración na persoa humana no orde do amor.

BLOQUE 4-

Suscitar o interese por a arte e por o sentido relixioso que contén.

Valor da arte como medio para expresar a dimensión espiritual da persoa.

Actitude de busca da beleza para por medio de ela descubrir a maravilla da creación.

1.6.3. Contidos mínimos

Valores e contravalores a luz dos evanxeos, co seu contextualización dos mesmos.

Ser capaces de establecer a relación entre sexualidade e proxecto de vida cristián.

Características máis significativas da dimensión espiritual da arte

A secularización da arte da Ilustración

O canto Gregoriano e a súa importancia como aportación cultural dentro da música.

Estilos máis importantes desde o punto de vista relixioso na arte e a cultura representados no curso.

1.6.4. Criterio de avaliación

Para o Bloque tres :

Elaborar un esquema comprensivo básico do funcionamento do acto moral e da dimensión moral da nosa existencia .

Analizar como inflúe a fe cristiá na dimensión da existencia humana .

Establecer partindo da vida de Xesús , os valores fundamentais da moral cristiá .

Toma de conciencia da dimensión sexual da vida humana e comprender a visión cristiá sobre a mesma.

Participar en os debates sobre os temas relacionados con o tratado neste bloque temático, confrontando as opcións propias con outras e con os principios da moral católica.

Para Bloque 4-

Detectar mediante o análise e a contemplación das obras artísticas, a dimensión espiritual da arte.

Explicar as relacións que se deron a o longo da Hª entre a arte e a relixión cristiá.

Situar a o longo do tempo as diferentes obras artísticas e analizar como esa época inflúe en unha determinada concepción do relixioso.

Describir a o traxectoria das obras da arte , os diferentes pasaxes bíblicos da vida de María.

1.6.5. Metodoloxía didáctica

A metodoloxía ha de ser activa, para que o alumno poida adquirir coñecementos a partir da experiencia, que esta en a base da pedagogía relixiosa, observando a contorna e a realidade, descubrindo as posibilidades que ofrecen e, relacionada esta metodoloxía con as características cognitivas dos alumnos.

O protagonista do proceso de enseñanza e aprendizaxe é o alumno, coa súa propia actividade.

O profesor, tratará de poñer en contacto os coñecementos e as experiencias do alumno cos novos coñecementos, e ter en conta, que non é o mesmo aprender feitos e conceptos, que aprender procedementos e actitudes. No proceso educativo preténdese que cada alumno alcance o seu máximo desenvolvemento persoal, sendo necesario espertar o seu interese, creando ademais un ambiente de participación na aula, xa que trátase de alumnos do 2º curso faranse debates na aula , con o fin de fomentar a participación e fixar mellor os conceptos .

Apostamos, desde a enseñanza relixiosa escolar, por un aprendizaxe significativo, que se produce cando o alumno relaciona os novos contidos cos coñecementos que xa ten, adquiridos na súa etapa anterior.

Valórase a memorización, pero sempre comprensiva.

Neste proceso preténdese que cada alumno alcance o seu máximo desenvolvemento persoal e para conseguilo é necesario espertar o interese e fomentar a actitude e a creatividade no traballo escolar.

Na clase de Relixión creácese un ambiente de participación, xa sexa individual ou en traballos en grupos.

Según os temas, actitudes e circunstancias, utilízásen. as novas tecnoloxías, que experimentaran co profesor no aula de informatica .

1.6.6. Procedemento de avaliación

Pensamos nos obxetivos a conseguir, observación do seguemento da asistencia a clase, atención na aula, participación e interese por a materia A evaluacion, a de ser continua, sempre partindo da evaluacion inicial ,faranse as probas cada trimestre,tanto orais como escritas, abarcando todo o proceso, para obterer unha información do nivel dos coñecementos adquiridos, tendo en conta o 50% das actitudes, tendo en conta o comportamento na clase, e o 50% para coñecementos, avaliando o caderno de Relixion, onde inclúe o vocabulario adquirido. No se entende a Evaluacion como un examen final , senon que e un proceso mediante o cal o profesor detecta se o alumn adquiriu as capacidades expresadas.

1.6.7. Actividades de recuperación

Trtrase de incorporar a os alumnns con traballos relacionados con a programacion , sobre todo a aqueles que les poida costar mais traballo a adquisicions dos contidos da materia .

Os alumnns que teñan a materia pendente, acadaran os contidos minimos establecidos na programacion.

1.6.8. Materiais e recursos didácticos

Utilízase como libro de texto o da editorial SM., Relixión Católica de 1º de Bacharelato NUEVA EDICION 2008, xa que as editoriais no sacaron os textos específicos para o segundo curso e como nada mais que teñen unha hora lectiva a seman , pois podese abarcar con o mesmo texto, e con os medios audiovisuais que facilitan a comprensión dos temas explicados no aula, específicos nalgúns dos temas programados, documentación complementaria fotocopiabile.

.. Resulta moi positivo,a utilizacion das proyeccions nos temas da arte, para fixar os contidos de alguns temas da programcion tratando de comprender mellor asi a dimension espiritual da arte manexando tamen os medios das Tics, resultan practicos e diríase casi imprescindibles para estudar os cadros da arte cristian nos distintos estilos artisticos .

Utilizásense algúns libros de lectura, para a elaboración de traballos a nivel individual, así como a utilización dos medios informáticos necesarios, correspondentes ao nivel establecido na programación.

1.6.9. Actividades complementarias e extraescolares

Reflectiranse cando se teña organizado o calendario das visitas que se poidan efectuar, ás exposicións que Mans Unidas, adoita organizar o a campaña contra o fame, por exemplo, que adoita ser no 2º trimestre e as actividades que o departamento de Normalización Lingüística organice, tanto dentro como fose do Centro, contando coa asistencia dos alumnos de Relixión, así como as conferencias que se lleven a cabo durante o presente curso académico o devandito centro.

ACREDITACION DE COÑECEMENTOS PREVIOS

Nas primeiras semans do curso, faranse unas probas dos coñecementos adquiridos, que teñen os alumnos, sobre a materia, con obxecto de poder valorar, a vista dos resultados, cales son as bases que se estableceran no curso e a axuda que poden necesitar, para lograr acadar os obxetivos establecidos na programación.

2.- Criterios para avaliar a programación

Tratase de avaliar a adecuación dos obxetivos , os contidos e criterios da avaliación as características do alumnado , e poder ter en conta o aproveitamento dos recursos ,xa que non podería existir unha formación integral e por tanto a enseñanza relixiosa contribúe a calidade da educación desde a proposta e desenvolvemento duns coñecementos, valores e actitudes e o fai desenvolvendo especialmente a capacidade trascendente do alumno e facilitándolle o fundamento dos valores comúns que fan posible unha convivencia libre, pacífica,e solidaria , por todo isto a programación debería ter en conta os distintos niveis de aprendizaxe , con os contextos históricos e sociais da historia,e favorecer a capacidade do alumnado para aprender por si mesmo.